

Nr 243

Av herrar **Petersson** och **Öhvall**, *angående förläggningen av LKAB:s huvudkontor.*

(Lika lydande med motion nr 192 i Första kammaren)

I debatten år 1956 kring statens övertagande av aktiemajoriteten i LKAB intog frågan om placeringen av LKAB:s huvudkontor en framskjuten plats. Motioner med hemställan om en förläggning av huvudkontoret till Norrbottens län väcktes av representanter för samtliga partier i riksdagen. I voteringen om huvudkontorets förläggning röstade i första kammaren 69 för huvudkontorets förläggning till Stockholm och 46 mot, medan siffrorna i andra kammaren var respektive 92 och 72. Röstövertikten för utskottsmajoritetens förslag var alltså inte stor i någon av kamrarna.

Samtidigt beslöt också riksdagen följande: »Skulle emellertid erfarenheten visa att en förflyttning av huvudkontoret till Norrbottens län kan verkställas utan nackdelar för bolaget, bör frågan härom upptagas till förnyad prövning.»

Vid fjolårets riksdag behandlades frågan ånyo. I statsutskottets utlåtande nr 148 anføres att den dominerande synpunkten enligt utskottets mening bör vara hänsynen till verksamhetens bedrivande på det ur olika synpunkter effektivaste och mest ändamålsenliga sättet. Utskottet anser även att innan man tar ställning till huvudkontorets förflyttning bör den utveckling som skett efter år 1956 beaktas.

Vi vill med skärpa upprepa kravet att en omprövning sker innan huvudkontoret inflyttar i det planerade nya kontorshuset i Stockholm. Vi vill i sammanhanget även hänvisa till betänkandet av kommittén för näringslivets lokalisering. (Näslundska lokaliseringsutredningen SOU 1963:58 och 62) och de däri redovisade skälen för en aktiv lokaliseringspolitik. Det skulle få en avsevärd psykologisk betydelse för Norrbotten, om länets största företag — det statliga malmbolaget LKAB — flyttade sitt huvudkontor till produktionslänet. En rad exempel från den privata industrien ger klart belägg för fördelarna av att huvudkontoren är belägna i anslutning till produktionsområdena. Flera privata företag har flyttat ut sina huvudkontor från Stockholm och kunnat notera avsevärda framgångar med åtgärden.

Ytterligare ett stöd för en förflyttning av LKAB:s huvudkontor från Stockholm till Norrbotten finner vi i betänkandet rörande lokalisering av statlig verksamhet (Eckerbergiska lokaliseringsutredningen SOU 1963:69). I denna utredning påpekas, att LKAB i skrivelser till utredningen lagt mindre vikt vid

huvudkontorets samarbete med lokalförvaltningarna i Norrbotten. Utredningen anser, i motsats till LKAB:s ledning, att huvudkontorets förläggning i anslutning till en stor produktionsenhet innebär fördelar ur ekonomiska och administrativa synpunkter. Kontakter och samarbete med de stora lokalförvaltningarna i Norrbotten borde kunna främjas om LKAB:s huvudkontor förlades dit, och utredningen finner det inte osannolikt att antalet befattningshavare skulle kunna nedbringas genom administrativ samordning med lokalkontoren i länet.

Frågan om samarbete mellan huvudkontoret och lokalförvaltningarna synes oss av utomordentlig betydelse. I sammanhanget kan också påpekas, att det tidigare återopade motivet för huvudkontorets förläggning i Stockholm, nämligen samarbetet med TGO och AB Malmexport, inte ytterligare markerats under de år som gått. Antalet malmköpare är relativt begränsat, och de flesta försäljningsavtalen torde vara ettåriga. Risken för kontaktsvårigheter genom en lokalisering av LKAB:s huvudkontor till Norrbotten bör inte överdrivas.

De skilda synpunkter på LKAB:s huvudkontors placering som framkommit inom företagens ledning och två statliga utredningar anser vi vara fullgod motivering för att Kungl. Maj:t såsom ägare av företaget skyndsamt utreder frågan om förläggningen av LKAB:s huvudkontor. Denna utredning bör ske under medverkan av företagens ledning och representanter för Norrbottens län.

Ytterligare skäl härför är att de redovisade befolkningssiffrorna för norrlandslänen på ett djupt allvarligt sätt understryker vikten av lokaliseringspolitiska åtgärder. Utvecklingen när det gäller bl. a. norrbottenskommunernas skattekraft ger anledning till djup oro och accentuerar behovet av en förstärkning. Det låter sig knappast göra att exakt fixera storleken av de belopp som skulle komma norrbottenskommunerna till godo genom en lokalisering av LKAB:s huvudkontor till länet. Det beror på hur stor LKAB:s beskattningsbara årsvinst är, på kommunalskattens höjd och på storleken av huvudkontorsandel. Starkt samband föreligger även med malmfraktsavtalets konstruktion. Men under alla förhållanden kan man fastslå att det gäller icke obetydliga belopp som årligen skulle tillföras det län där produktionen sker.

För oss framstår det också som orimligt att ett samhällsägt företag som har ca 7 000 anställda i länet och mindre än 100 anställda i Stockholm skall bygga ett nytt huvudkontor i Stockholm utan att frågan om huvudkontorets förläggningssort prövas i samråd mellan ägaren (staten), företagsledning och länsrepresentanter.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning av frågan om förläggning av LKAB:s huvudkontor under medverkan av företagens ledning och representanter för Norrbottens län.

Stockholm i januari 1965

Per Petersson

Bertil Öhvall